

מדור הדעות של גלובס שואף להביא מגוון קולות המייצגים את קשת הכלכלה והחברה הישראלית על מנת להופיע במדור נלקחים בחשבון בין היתר, מידת הרלוונטיות של הטור, ייחודיות הטיעון וכן הנכונות להציג פתרונות ולא רק בעיות מעוניינים לפרסם במדור? אנא שלחו טקסט באורך כ-450 מילה לכתובת המייל deot@globes.co.il ואנו נשיב בהקדם

החברה הישראלית

ציונות 2.0: לצאת מתחושת קורבנות תמידית ולעבור לגישה יזמית

גישת "הציונות המתגוננת" צריכה להתחלף במחויבות לייעוד הייחודי שלנו, סטארט-אפ ניישן של אבותינו התנ"כיים

יואל חסין

י"ד קרן ההשקעות B.VC

למה שאני מגדיר כציונות מבורכת. יסודה של הציונות המתגוננת, זאת שהניעה את הרצל, לפחות בתחילת הדרך, הייתה לבנות בית ליהודים כדי לגונן על שלומם, כאומה וכיחיי דים. הרי בכל דור ודור קמים עלינו לכולותנו, ולמולם קמים מנהיגנו. עוד מהימים של אהוד בן גרא וגרעון, ועד להרצל ותכריו; בין אם מדובר בהכרזת המדינה בתש"ח, בהקמת הכור בדימונה, או בפיתוח כיפת ברזל.

קורבנות היא אנטי יזמות

אולם, הציונות המתגוננת כרוכה בלא מעט חולשות וסכנות, ובמרכזן היתאהבות במעמד הקורבן, עניין שבו פיתחנו מומחיות. הקורבן מקדיש את מרבית האנרגיה לטיפול הקרובנות על חשבון היצירתיות. כשם שבקורבן אין את האנרגיות הנדרשות כדי להגשים את הייעוד שלו לולא היה קורבן, כך אנו, כעם, לא נממש את ייעודנו כל עוד נזרחה יתר על המידה עם הקורבן שבנו. השיח הקורבני מייצר ציונות

אתנוצנטרית ולעומתית שעסור קה מאור במתן הסברים מאלפים על הגורמים להתפתחות האנטישמיות, אבל מוצלחת פחות ביכולתה להביט פנימה ולבצע בדיק בית. ובדיק בית הוא כלי הכרחי להתפתחותו של כל יום ושל כל מיזם, וקריטריון הכרעה רב חשיבות בבחירה או בפסילה יומיים ומיזמים ע"י משקיעים.

מקורה של הציונות המבורכת הוא בבחירה של הסטארטאפיסט הראשון בהיסטוריה, ואולי המוצלח מכר, לם, אברהם אבינו, לעשות רילוקיישן מארצו וממולדתו לארץ כנען. בניגוד להרצל, אברהם לא ברח מאויבים כדי לחפש מקלט במקום אחר. אברהם בחר לעשות רילוקיישן מתוך אמונה שאם יעשה כן, יתברכו בו כל משפחות האדמה. בראיה היסטורית, התגשמה אמונה זו במלואה. אברהם (בסיוע סטארטאפיסטים רבים לאורך התנ"ך) חולל את מהפכת המונות תיאום שעומדת בבסיסן של התרבות והחשיבה האנושית. בסיוע המסור של פאולוס, ובהמשך של מוחמד, עלה בידו להפיץ את עקרונות המונותאזם בקרב העמים.

הציונות היא הסטארטאפ המרגש ביותר בעידן המודרני. החזון השאפתני, האמונה בצדקת הדרך, מנהלים משוכחים, ומיליונים של עובדים הנכונים, ברומה לאברהם, לעשות רילוקיישן למען הצלחת הסטארטאפ מלמדים על העוצמה היזמית שבה התברכנו כעם. הפיכוס שאנחנו מוכיחים לעשות לעבר ציונות מבורכת אינו שינוי, כי אם גילוי. חשיפה של מה שתמיד עמד בבסיס הציונות המתגוננת: תשוקה וכמיהה נסותרת ועמוקה לציונות מבורכת. אל לנו להסתפק במקום תחת השמש, אלא להגשים פעם נוספת את הבטחתו של אלוהים לאברהם ולנביאי ישראל, ולשמש כשמש בעצמנו. רק כך נוכל לממש את הייעוד השמור לנו כאומה, שלעולם יהיה קשור לפיתרון אתגרי האנושות באמצעות חשיבה יצירתית. כותרת הכנס בכאול, "זווהי רק ההתחלה", משקפת את ההבנה שאנו רחוקים מלהגשים את מהותו של החזון הציוני. הבטחתו של אלוהים לאברהם היא דוגמה להתייחסויות תנ"כיות רבות הרומזות שאין כל הצרקה לקנא ביזמים בסיליקון-וואלי,

הכנס שהפיקה ההסתדרות הציונית העולמית בכאול, כמו גם ערב הגאלה שנערך במקום שבו נערך הקונגרס הציוני הראשון 125 שנה קודם לכן, מספק הזדמנות לרון במושג החמק מק הזה, ציונות, ובשאלה שהוצפה בכנס, לאן ממשיכה הציונות מכאן. איני יודע אם המארגנים כיוונו לכך, אך הכנס חיוק את עמדת שהגייעה העת לטרנספורמציה בציונות. "פיכוס" בשפת היזמות והסטארטאפים, שההסתדרות השכילה להביא ליט ולקשור למהלך הציוני בכנס זה. עלינו לעבור מ"ציונות מתגוננת"

או לחוש נחותים מול אלה שבנו פלטפורמות גלובליות גדולות כדוגמת פייסבוק וגוגל. בעוד שבחוף המערבי בונים פלטפורמות, מעל השבר הסורי אפריקני בונים ציוויליזציות.

לשפר את ההווה

125 היזמים והמיזמים שנבחרו בקפידה להשתתף בכנס מעוררים השראה ומחזקים את האמונה שבכנייה של הסדר העולמי החדש. איני מתעלם ממכלול האתגרים המשחרים לפתחנו, מבית ומחוץ. אבל דווקא משום כך, חשיבות ביסוסה של ציונות מבורכת גדולה מתמיד: יותר משאנחנו סטארטאפ ניישן, או אימפקט (impact) ניישן, אנחנו פרפס (pur-pose) ניישן. התמקדות בפרפס שלנו לא רק תספק לנו חיים מלאי הגשמה ומשמעות. עם פרפס שכזה, אתגרינו, ולו הגדולים ביותר, נצבעים באור אחר, ונראים קטנים ופתיחים יותר. אני מאמין שמרביתם יתאדו אל מול הפוטנציאל המגולם בציונות המבורכת ובאחרות הנדרשת להגשמתה. ●